

SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 16.

Redaktör och utgivare:
FRANS J. HUSS.
Telefon: Brunkeberg 14 97.

NORDISKT MUSIKBLAD.

Stockholm den 1 Nov. 1909.

Expedition: Kammakaregatan 6.

Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre.
Annonsspris 20 öre pr petitrad.

29 Årg.

Julia Culp.

Af främmande berömda konsertgivarer som låta höra sig hos oss äro de flesta instrumentalister, violinister eller pianister, mera sällan är det fallet med sångkonstnärer i synnerhet sångerskor, undantagandes sådana som tillhöra scenen i främsta rummet. Sålunda ha vi aldrig här fått göra bekantskap med t. ex. Alice Barbi eller Tilly Koenen, dem utmärkta holländska altsångerskan, som likväl på senare år gästade både Köpenhamn och Kristiania. Nu ha vi emellertid äntligen tillfälle att höra hennes lika berömda landsmanninna Julia Culp, äfven hon hörande till altisterna, då hon i denna månad konserterar härstädes i Musikaliska akademien.

År 1902 i decemher meddelade en tysk Musiktidning, jämte sångerskans

porträtt, följande: Julia Culp är namnet på en ung holländsk konstnovis, som nyligen uppenbarat sig i Berlin på en konsert i Bechsteinsalen; hon har redan mycket att gifva och lofvar ännu mer, kallad, såsom det tycks, att snart lysa som en »stjärna» på konstens himmel. Äfven hos henne, likasom hos hennes landsmanninnor, en Willy Arendts, Anna von Nievelt och Tilly Koenen finner man detta underbara, fulltoniga altmaterial, hvars mjuka varma klang genast fångslar en, uppträskande och vederkvickande. Men icke allenast genom sitt sköna, väl utbildade organ verkar den unga sångerskan intagande, hon vet också att röra hjärta och sinne, hennes sång förräder mycken känsla, äkta lidelsefullhet. Okonstlad, naturlig och anderrik i uttrycket klingar all hennes sång, på lika anslående sätt, antingen det gäller den allvarliga och burna sången

eller den enkla, behagliga och känslfulla, såsom hon ådagalade i en mängd sånger af Schubert, Brahms, Hugo Wolf, Wilh. Berger m. fl.

Dotter af en solotrombonist och musiklehrare i Groningen föddes Julia Culp i okt. 1881. Redan tidigt i barndomen visade hon ovanlig musikalisk begåfning. Vid 7 års ålder började hon flitigt öfva sig med violinspel, för hvilken konst hennes far ville utbildade henne, och dessa violinstudier hade så godt resultat, att hon efter endast ett års arbete kunde låta höra sig offentligt i födelsestaden flere gånger. Men föräldrarna upptäckte också snart hennes mindre vanliga sånganlag. Violinspelet trädde nu i bakgrunden och sångstudierna begynte, först ett par år hos fru Gronemann i födelsestaden, därefter fick hon för ytterligare utbildning i sångkonsten besöka Amsterdams konservatorium, där hon hade till lä-

Richard Henneberg.

Julia Culp.

rarinna den ansedda sångpedagogen Cornelie van Zanten, hvilken äfven Tilly Koenen har att tacka för sin utbildning. Under denna ledning utvecklade sig den härliga stämman, och i sång- och föredragskonst gjorde den sträfsamma lärjungen de vackraste framsteg. Under och efter studietiden uppträdde fröken Culp på konserter flere gånger i Groningen och gjorde under denna tid äfven konsertturer till Belgien och England. I oktober 1902 lät hon första gången höra sig i Berlin. Hon har sedan konserterat flerstädes i Tyskland med största framgång och gaf i början af detta år romanskonsorter i Kristiania, där hon vann stora sympatier. Hon har äfven åtnjutit den furstliga gunsten att ha blifvit den älskliga drottning Wilhelminas af Nederländerna stipendiat.

Detta är hvad vi ha oss bekant om den nu ryktbara sångerska, som i dagar gästar oss första gången och hvars konserterande här vi motse med stort intresse.

Richard Henneberg.

Då vår f. d. hofkapellmästare Richard Henneberg nyligen konserterat här som pianist och såsom sådan lär under närmaste tiden göra en konsertturné i landsorten, ha vi nu velat fästa uppmärksamheten på den förtjänstfulle tonkonstnären, som vi i två decennier sett svänga taktpinnen i operaorkestern. Det var vid slutet af vårterminen 1905, som Henneberg lämnade sin befattning som operans kapellmästare och från hösten 1907 finna vi honom som dirigent för orkestern i Berns' salong, där han i denna egenskap verkat till förra musiksäsongens slut. Hofkapellmästare Henneberg har sedan ägnat sig åt musikundervisning och nu, som sagdt, velat göra sin utmärkta talang som pianist fruktbärande. Under hans anställning vid operan fick man en och annan gång göra bekantskap med densamma. Så minnas vi honom på en operakonsert vid ett tillfälle utföra Mozarts pianokonsert i D-moll, och å en symfonikonsert i april 1890 spelade han där en sin egen pianokonsert, A-moll med orkester, hvilken erkändes såsom effektiv och väl utarbetad. På flere operakonsorter har han medverkat som förträfflig ackompanjator till sång.

Carl Wilhelm Albert Richard Henneberg är född i Berlin den 5 aug. 1853. Hans far, länge tillhörande operans sångscen, blef mycket populär i Berlin som stiftare och ledare af den s. k. Hennebergska sångkvartetten, som hösten 1905 firade sitt 60-årsjubileum, då Richard Henneberg, som bevisade detta, utnämndes till dess hedersledamot och skref festkantaten vid tillfället. Hennebergs mor var

ock musikaliskt begåfvad och god sångerska. Vid 7 års ålder började unge Richard sina pianostudier, kom året därpå in i den berömda domkören och äfven i operans kör, som ofta förstärktes af gossröster. Piano- och äfven violinspel idkades därjämte. Att den klen byggde gossen hade en seg natur kan man finna, då man tänker på allt hvad han hade att sköta. Från kl. 8 på morgonen till 4 skoltid, 5— $\frac{1}{2}$ 7 öfningar i domkören, så tjänstgöring på operan och hemarbete för skolan.

Verksamheten vid körerna slutade han, då han nu 14 år, började musikstudier på allvar under ledning af W. Rust, den anseende konservatorieläraren.

Sin första utflykt som konstnär gjorde Henneberg som sextonåring. En tillfällighet föranledde den. Han satt nämligen en dag och spelade i Bechsteins pianomagasinet, då en musikälskande dam, grefvinnan von Gaschin gjorde besök där. Intresserad af hans spel inbjöd hon honom till sitt gods i Oberschlesien, där han en tid fick åtnjuta pianolektioner af sin värdinna som var skicklig pianist och elev af Liszt. Återkommen till Berlin gjorde Henneberg framgångsrika konsertturer och som ackompanjator en längre konsertresa 1870 med operasångerskan Mallinger, Sophie Menter och violoncellisten de Swert. I Berlin anlätades han mycket för inöfning af operapartier och detta blef en anledning till att han kom att vända sig till norden. Då nämligen Oscar Arnoldson och Conrad Behrens 1871 skulle börja gästspel i Berlin, blef Henneberg dem rekommenderad som ackompanjator. Bekantskapen ledde till att han och Behrens sommaren 1872 gjorde en konserttur i Norge och vid svenska västkusten. Åter i Berlin blef han där operadirigent vid en mindre teater. År 1873 är han åter i norden tillsammans med Behrens, som engagerat ett tyskt operasällskap, hvilket uppträdde i Malmö, Göteborg och Bergen med Arnoldson som gäst. Hösten samma år antog han dirigentplatsen vid musikföreningen »Harmonien» i Bergen, där han stannade två år och gjorde sig känd som tonsättare genom en *Pianokvintett* och en *Kantat* för solo, kör och orkester. Från Norge begaf han sig till London, där Behrens var anställd vid italienska operan. Han dröjde där till 1875 och gjorde sig bemärkt som pianist. Hösten sistnämnda år deltog han i den första svenska Trebelli-turnéen med Conrad Behrens och harpisten Cheshire, hvar efter han återvände till Berlin. Här samlade han en operatrupp och började med den en turné i norden, först i Norge, sedan i Stockholm, där den uppträdde på Hammerska Mindre teatern med en repertoar som upptog »Trubaduren», »Judinnan», »Zar och timmerman» samt »Tannhäuser», då första gången gifven, ehuru anspråkslöst, på svensk scen. Goda sångkraf-

ter funnos dock, däribland tenoren Ferenczy.

År 1877 konserterade Henneberg åter här med Henri Wieniawski och Behrens, begaf sig därpå till London och deltog åter i en nordisk Trebelli-turné som orkesterdirigent. Henneberg hade nu förlovat sig med en dotter till Conrad Behrens och fick fast anställning här vid Mindre teatern 1878 samt året därpå vid Nya teatern hos Josephson & Holmquist. För denna scen komponerade han sin komiska opera *Drottningens Vallfart*, som (1882) vann mycket bifall, och dessutom musik till Ibsens »Brand», Shakspearstycken, »Lycko-Pers resa», »Erik XIV», »Diamantbröllopet» m. m. År 1885 blef Henneberg kapellmästare vid operan, och 1894 hofkapellmästare. Sedan 1885 är han ledamot af Musikaliska akademien.

Då Henneberg i oktober 1902 kunde fira sitt 30 års-jubileum som orkesterdirigent blef den liflige, värderade orkesterchefen föremål för varm hyllning, hvilket äfven ägde rum ute på hans sommarresidens Lillyhill bortom Vaxholm, när han fyllde 50 år.

Af Hennebergs kompositioner kunna, utom redan omtalade, nämnas musik till baletten *Undina*, *Tre Bellmansmelodier*, behandlade för orkester. Han har därjämte instrumenterat Södermans »Kung Heimer och Aslöf», m. m. och skrivit balettmusik, kamarmusik, pianosaker, kör- och solosånger. För omkr. sju år sedan berättades att Henneberg fullbordat en opera, hvartill libretton skulle vara byggd på Shakspears »Trettondagsafton», men man har ej vidare hört något härom. Tilläggas må att Rich. Henneberg nitiskt arbetat för Wagnerdramernas upptagande på vår operascen äfvensom att han såsom dirigent för sångkörer i Stockholm gjort sig särdeles omtyckt.

Under Hennebergs dirigentskap i Berns' salong föranstaltade han emellanåt s. k. familjeaftnar, då gedigen musik efter väl valda program kom till utförande.

Brefkort från Rom.

Den här så populära maëstron Mascagnis utnämning till direktör och förste kapellmästare under förestående opera »stagione» å Costanzi har hälsats med allmän tillfredsställelse, likaledes valet af då till uppförande bestämda operor, nämligen Wagners *Lohengrin* och *Tristan*, Verdis *Don Carlos*, Boitos *Mefistófele* och Bellinis *Norma* äfvensom Mascagnis *Iris* m. fl. redan uppförda musikdramer, samt af noviteter Finos *La festa del grano*, Leoncavallos *Maia* och möjligen Mancinellis *Paole Francesco*.

En betydande nyhet i perspektiv,

men först för »feståret» 1911, är Boitos *Neróné*, hvilket så länge bebådade verk då ändtlig skulle upplefva sin premiär härstädes.

För ögonblicket spelar i Rom ingen operascen, hvaremot både å Nazionale och Quirino ett par utmärkta operettsällskap rivalisera om publikens ynnest. I dagarna har emellertid »en attendant» den å Costanzi-teatern, å »Adriano», vidtagit en kortare operasäsong under ganska lofvande auspicer, hvilken lär få att uppvisa en novitet, *Raffaello*, af en hittills okänd komponist, med det celebra italienska målarnillet såsom hjelte.

P. S. I senaste korrespondenten från Frankrike om Massens opera *Bacchus* må tilläggas följande. Oaktadt den lika luxiösa som dyrbara uppsättningen, måhända i högre grad än af hans näst föregående verk »Ariane» hvaraf »Bacchus» utgör en fortsättning — den forngrekiska Ariadne-sagens senare del, skildrande den olyckliga drottningens öden sedan Tesevs öfvergifvit henne — tyckas dessa musikdramer, bägge med text af Catulle Mendès icke komma att få något varaktigt sceniskt lif.

Anteros.

Musikpressen.

På Abr. Hirsch's förlag har utkommit
för piano, 2 händer:

E. Kálmán: *En höstmanöver*. Operett i 3 akt. af K. v. Bakonyi. Arrangement för piano med svensk text. Pr. kr. 2,25.

Manöver-Boston. Vals ur operetten »En höstmanöver» af E. Kálmán. Pr. kr. 1,60.

På Elkan & Schildknechts förlag har utkommit

för piano, 2 händer:

Dahl, Adrian: *Tarantella*. Tillegn. hr H. André. Pr. 1 kr.

Mercier, Fréd.: *Fontaine lumineuse*. Caprice magique. Pr. kr. 1,50.

Goublier, Gustave: *Danse des bouges londoniens*. (Whitechapel Dance). Pr. kr. 1,60.

Konung Gustaf III:s vals. Komponerad af konungen efter slaget vid Svenskund, d. 9 juli 1790. Pr. 60 öre.

Karlskoga-valsens, upptecknad af Daniel. Pr. 75 öre.

Frk. Hook-vals. Öfver melodier ur P. A. Rubens' operett »Miss Hook af Holland», af Hans Ishöy. Pr. 1 kr.

Svanberg, Frida: *Mänskensglitter*. Valse-Boston. Pr. kr. 1,25.

Chr. Holmboe: *Solstreif*. Rayon de soleil-Vals.

Pelle Mygg: *Flug-Valsen*. Pr. 75 öre.

På logbotten. En Norrlandsvals, och *Sorunda-Valsen*. Upptecknade af Daniel. Pr. 75 öre.

Alter Fränkel: *Första varningen*. Pas de quatre. Pr. 75 öre.

Wahlström, Nina: *På Grindstugan*. Polka. Pr. 75 öre.

för en röst med piano

Dahl, Adrian: *Du spörjer mig*. (a—f). Pr. 75 öre.

Richnau, Gunnar: *Visa*. (d—e). Pr. 75 öre.

På Ries & Erlers förlag, Berlin, har utkommit

för piano, 2 händer:

Morales, O.: *Sonate*. (Dess-dur.) Op. 7. Frau Teresa Carreno gewidmet. Pr. 5 mk.

På Wilh. Hansens förlag, Köpenhamn, har utkommit

för en röst med piano:

Körling, Felix: *Serbisk folkevis*. (d—fiss).

Körling, Felix: *Smaasange*. N:o 1. Kys i en fart (g—g); 2. Sommersylt (d—f); 3. Snegl (c—d); 4. Juli (ciss—e).

Ur den nyligen på Oscarsteatern och äfven i landsorten med stor framgång gifna operetten »Höstmanöver» har man, som här synes, utgifna ett pianoarrangement med text och en anslående Boston-vals, likasom en sådan ur den på operett-teatern länge lockande operetten »Miss Hook af Holland». Af pianostycken på svenskt förlag kan för öfrigt i främsta rummet sättas Adrian Dahls vackra och lifliga »Tarantella». »Fontaine lumineuse» innehåller, såsom namnet antyder, kaskader af brutna ackompanjemangs-ackord i diskanten öfver en basmelodi, alltså ett stycke hörande till de »brillianta» men ändå ej svåra. I helt annan stil är den på samma förlag utgifna »Dans» af London-gaminer eller »kolingar», någonting af »Yankee doadle»-art. Märklig nog, ehuru naturligtvis en mycket enkel komposition, är »Gustaf III:s vals». Den tillhör ursprungligen ett finskt förlag, och musikkritikern K. F. Wasenius skrifver (i juli 1909) om densamma följande, å nothäftet tryckta meddelande. »Enligt uppgift af Ulrik Jahn, kapellmästare vid kanungens lifdragoner, hade konung Gustaf III i glädjen öfver segern vid Svenskund, »sittande på en strandsten», komponerat omstående valsmelodi, hvilken Jahn fick nåden kopiera, och som sedan spelades i hans hem. Valsens strofer har jag upptecknat efter sång af en dotterdotter till Jahn, faster till mig, made-mosielle Wilhelmina Wasenius. »Karlskoga-valsens», som lär ha blifvit rätt populär, hör, likasom de andra af Daniel upptecknade, till de folkmelodiska. Adrian Dahls sång på samma förlag, »Du spörjer mig», är ganska anslående och lär ha vunnit mycket bifall på en konsertturné i somras. Richnaus »Visa» på folkspåk, med ord af Jeremias i Tröstlösa, är enkel och lustig. Felix

Körlings sånger, på danskt förlag äro nätta och välljudande små stycken, mest i komisk stil med väl funnet ackompanjemang; af samma slag är den serbiska folkvisan.

O. Morales' Pianosonat, utgifven i Berlin, är stort anlagd, och redan till-egnan åt den stora pianovirtuosen Teresa Carreno antyder dess natur af ett svårt konsertstycke. Sonaten är rik på orkestralt klingande, modulato-riskt växlande harmonik med i synnerhet i de tre första satserna förekommande välljudande melodiska satser.

Konsertföreningens Hamburg-konsert.

Det tyska programmet.

Vi meddela här nedan ett aftryck af det tyska programmet till denna konsert endast med en ändring af själfva musikprogrammet, i det här för utrymmets skull komponisternas namn sättas främst på detsamma, och uteslutande af musiknumrens särskilda afdelningar.

Musikhalle, grosser Saal

Sonnabend, den 6 November 1909, abends 8 Uhr,

Orchester-Konzert

des Schwedischen Konsert-
-- Vereins zu Stockholm --

zu Gunsten des Unterstützungsfonds in Erinnerung Sr. M. des Königs Oscar II. von Schweden für bedürftige Landsleute in Hamburg u. Umgegend

unter hohem Protektorate

Sr. Majestät des Königs Gustav V. von Schweden und Sr. Magnificenz des Bürgermeister Dr Burchard,

unter gütiger Mitwirkung des

BIGNELL'SCHEN STREICHORCHESTERVEREINS

mit Herrn Tor Aulin
und Herrn Robert Bignell } als Dirigenten,
sowie des Herrn Professor Henri Marteau
(Violine).

PROGRAMM

1. LUDWIG NORMAN: *Festouvertüre*. (1831—1885).
2. FRANZ BERWALD: *Violinkonsert* (1796—1868). (Ciss-moll) mit orchester.
3. FRANZ BERWALD: *Symphonie singulière* (C-dur) für orchester.
4. TOR AULIN: *Violinkonsert* N:o 3 (feb. 1866) (C-moll) mit orchester.
5. HUGO ALFVÉN: »Midsommarsvaka», Schwedische Rhapsodie für orchester.

Biljettprisen äro 6, 3 och 1 Mark, garderobafgift inberäknad.

Likasom i Berlin har Konsertföreningen äfven meddelat ett prydligt

häfte med titel *Schwedische Musik*, innehållande en uppsats »Die Entwicklung der schwedischen Tonkunst» om 5 sidor samt korta biografier af Hugo Alfvén, Tor Aulin, Bror Beckman, Franz Berwald, Andreas Hallén, Wilh. Peterson-Berger, Emil Sjögren, Wilh. Stenhammar och Karl Fritiof Valentin med medaljongporträtter.

Christian Sinding och hans onkel.

Den bekante norske tonsättaren Christian Sinding kan man, på grund af hans allvarliga utseende, icke antaga vara humoristiskt anlagd. Att han emellertid besitter en sådan egenskap finner man af nedanstående berättelse om hur han blef musiker, meddelad till hans tyske förläggare Breitkopf & Härtel i Leipzig, som nu förbereder utgifvandet af hans opus 100, Romanze für violin med orkester eller piano. Hans berättelse lyder sålunda.

Jag hade en gammal onkel, som ständigt råkade i högsta raseri öfver den gudlösa världen och särskildt öfver mina bröder och mig. Jag mins ännu så väl när min äldste bror beslöt att bli målare. Strax utbröt hos onkel ett väldigt oväder med fasligt buller. Ynglingen hade ju redan genomgått alla examina på ett lysande sätt och hade den skönaste utsigt att kunna lifnära sig på ärligt sätt — ja, han kunde måhända en gång blifva en hederlig stöttepinne för samhället. Och detta allt slungade karlen öfver bord för att löpa världen kring som en lumpen målare! Onkelns vrede räckte länge och väl men började aftaga såsom ett aflägsset dån, när vulkanen genom min andre broder i ordningen ånyo kom till utbrott och denna gång ännu fruktansvärdare. Denne — icke så ljushufvad som den äldre brodern — hade under årtal gjort sig den redligaste möda att proppa sin hjärna full med jus. Han hade också nästan lyckats därmed, då han plötsligen blef bekajad med den förryckta idén att bli bildhuggare. Genast utbröt en hvinande onkelorkan, som hotade att rycka msd sig allt. Trots detta lopp emellertid bildhuggaren af stapeln under blix och dunder. De upprörda böljorna svallade likväl länge därefter, tills äntligen jag, min arme stackare, kom såsom den siste i det eländiga klöfverbladet.

Visserligen var jag absolut icke något ljushufvad och behöfde icke så lång tid, som min sistnämnda broder att bevisa hur ovanligt litterärt obegåfvad jag var. Men onkel hade nu fått nog af konsten. Jag skulle åtminstone räddas åt samhället, om än icke som dess stöttepinne, åtminstone som skraddare eller skomakare. En ärlig människa skulle jag blifva och

ej en sådan där konstnär, som med violinen strök omkring på gårdarna och tiggde, familjen till skam. Men för att tillfredsställa min konstnär-äregirighet, ville min onkel tillåta mig att inträda som arbetare i en pianofabrik. Det blef honom dock slutligen klart, att det ingenting var bevändt med mig och att jag högst sannolikt äfven som pianofabrikant skulle gå hin i våld. Det kunde jag ju lika väl göra som musiker. Denna tanke syntes lugna onkel, och därefter började jag min musikaliska lefnadsbana.

Men unga kolleger vill jag gifva det rådet: varen försiktiga i valet af er onkel!

Christian Sinding.

Ett och annat ur Offenbachs lif.

(Forts. o. slut fr. föreg. nr.)

Låtom oss spela uvertyren till Jeune Henry af Mébul!» föreslog Bellecour.

Hastigt utdelades rollerna till denna symfoni, som imiterar jakten. Den ene skulle vara jägare, en annan hjorten, som mot slutet af uvertyren dödas af en kula, representerad af ett slag på bastrumman.

Nu började jakten, tokig, galen! På afstånd hördes först hundskallet, i hvilket målaren Georges Vibert hade ett soloparti. Bellecour som jägaren blåste i hornet; fanfarer smattrade som svar. Jakten börjar. Hjorten hoppar vikt öfver alla hinder — pal-lar, dynor och kullagda stolar. Jäga-ren, hundarna, hela jakten hoppade efter hjorten hack i häl genom alla rummen i våningen. Diplomaten små-log öfverlägset i början, men blef yr i hufvudet. För hvar gång jakten rusade förbi honom, skrek Albert Wolff, skrek alla:

»Gör som vi! Gör som vi!»

Diplomaten tvekade. I detta glada sällskap fordrade kanske goda tonen, att han också borde vara glad... Han tog spiritueellt sitt parti och — deltog i jakten. Han blef jakthund, hoppade öfver alla hinder och skällde så att alla vrålade af förtjusning:

»Utmärkt! Utmärkt!»

Bifallet piggade upp honom, och han skällde, som om han aldrig hade gjort något annat.

Då uvertyren var slut, sade Bellecour:

»Försynen har välsignat vår jakt. Låtom oss tacka henne nu med att sjunga bönen ur 'Den stumma från Portici'.»

Hela jakten föll på knä, hjorten, jägaren, hundarna, diplomaten, artister-na och tidningsmännen. Och alla sjöngo, till och med de, som icke ha-de någon röst.

* * *

Förra året hade 50 år förflutit sedan »Orfeus i underjorden» första gången gick öfver scenen. Den roliga pa-rodien, som förvandlade den klassiske grekiske sångaren — sörjande sin för-lolade maka, hvilken han med sin sång återvann från underjorden — till en fiolspelare som gaf timlektioner, blef till en början för sin vanvördiga behandling af ämnet onådigt upptagen af Paris-recensenterna. Först efter 8:de representationen blef ett omslag, då publiken, kritiken till trots, ej kunde annat än finna pjesen ofantligt rolig. Under världsexpositionen i Pa-ris 1878 uppfördes där »Orphée aux enfers» för 900:de gången på Gaite-teatern och Offenbach själf anförde orkestern denna afton. Vid samma tillfälle uppträdde hans rival, kompo-sitören Hervé i Jupiters roll. Denne hvilken egentligen hette Florimond Ronger, var först organist men upp-träde seden, han var då 23 år, såsom sångare 1848 i ett af honom kompo-nerat stycke »Don Quichotte et Sancho Pansa» på Théâtre national.

Hvad premiären af »Orfeus» beträffar, så var pjesen uppsatt med stor lyx i kostymer och dekorationer. Koris-ter och vackra dansöser hade värfvats från alla håll.

Från scenen och konsertsalen.

Kungl. teatern.

- Okt. 16. Giordano: *André Chenier*.
 17. Donizetti: *Regementets dotter*.
 18. Leoncavallo: *Pajazzo*. (Canio: hr Herold, gäst); balett: *Dockféen*.
 19. Wagner: *Den flygande Hollän-daren*.
 21, 26. Puccini: *Madame Butterfly*. (Ma-dame Butterfly: fru Kaia Eide, gäst.)
 23, 30. Verdi: *Den vilseförda*. (Alfred: hr Herold, gäst.)
 24. Adam: *Konung för en dag*.
 25. Verdi: *Aida*. (Radames: hr He-rolld, gäst.)
 27. Meyerbeer: *Hugenotterna*.
 28. Gounod: *Faust*. (Faust hr He-rolld, gäst.)
 29. 1:a Symfonikonserter. 1. Men-delsohn-Bartoldy: Symfoni, A-moll; 2. J. Sibelius: Konsert för violin (hr Julius Ruthström) och ork.; 3. Berlioz: Luftandarnas dans; Irrblossens dans ur »Faust»; 4. Liszt: »Tasso», symfonisk dikt.

Oscarsteatern.

- Okt. 16, 17. Offenbach: *Den sköna He-lena*. (Helena: fru Norrie, gäst.)
 17. Kálmán: *Höstmauöver*. (Ma-tiné.)
 18—31. Leo Fall: *Frånskilda hustrun*. (Die geschiedene Frau) operett i 3 akter af Victor Leon. Öf-vers. af Sven Nyblom. (Jana, Gonda van der Loo, Martje: frk. Berentz, fru Meissner, frk. Falk; Karel van Lysseweghe, Pieter Bakkenskijl, De Leje, van Deesteldonck, Ruitersplat, Scrop, Willem Krauverliet: hrr Barcklind, Ringvall, Lund, Ull-man, Svensson, Ralf, Strand-berg.)

Okt. 31. *Ljungby horn*. Romant. Sago-spel, 5 akt. musik af N. W. Gade (Matinée).

Operett-teatern.

- Okt. 16, 23. V. Herbert: *Trollkarlen vid Nilen*. (Skolföreställn.)
 16, 17. Paul A. Rubens: *Miss Hook af Holland*.
 17, 24, 30. *Den ondes besegrare*.
 18-10. H. Talbot: *En smekmånad i Kina*.
 27-31. *Buffalo Bill*. Äfventyr med sång, 5 okt. af E. Wulff.

Musikal. akademien.

- Okt. 19. Konsert af hofkapellm. Richard Henneberg.
 20. Afskedskonsert af hofsångaren John Forsell. Ackompanjör: kapellm. Armas Järnefelt.

Vår danske operagäst, kammarsångaren Herold, har under senare hälften af oktober uppträdt som Canio, Radames, Alfred i »Den vilseförda», för första gången här, samt Faust allt med den framgång hans ypperliga tenorstämman och konstnärliga framställning förtjänar. Särskildt utmärkte han sig i »Faust», där han med bröströst obesväradt skötte det höga läget i cavatinan, andra akten i trädgårdsscenen. Herr Herolds danska framträder ej med någon skärpa, hvarför det för oss mindre välljudande danska ordet »simpelhet» i denna Cavatina i st. f. det svenska »enkelhet» (Skulle ej en dansk sångare kunna använda detta ord?) framträdde utan allt störa. I »Lohengrin» har hr Herold sjungit på tyska. Fröken Larsén var i »Faust» en mycket behaglig Margareta och utför med sin friska, äfven i höjden behagliga stämman detta parti mycket anslående. Med koloraturen i juvelarian redde hon sig ganska godt. Herr Vallgren är en ypperlig Mefisto men forcerar ibland rösterna mer än situationen kräver. Med sådana stämmor som hans, hr Herolds och hr Oscars blef trion vid duellscenen på torget glänsande utförd.

Med ypperlig och väl behandlad stämman och behaglig apparition gjorde den norska gästen fru Kaia Eide stor lycka som Madame Butterfly, de tvänne gånger hon sjöng detta parti här. Hon blef också varmt hyllad af publiken och firad med blommor och många inropningar. Fru Eide, gift med skådespelaren Egil Eide vid Nationalteatern i Kristiania, har gjort sångstudier för Ellen Gulbranson och den berömde konsertsångaren Raimond von zur Mühlen i Tyskland. Hon är elev i plastik af Signe Hebbe och uppträdde för tre år sedan på Kristiania Nationalteater som Eros i »Orfeus» under fru Jungstedts gästspel där. I år har hon å denna teater sjungit Suzuki i »Butterfly» vid sidan af fru Cally Monrad i titelrollen. Om operans senaste symfonikonsert få vi sedan yttra oss.

Oscarsteatern ger fortfarande den nyuppsatta operetten »Fränskilda frun»

för fulla hus. En ovanligt bra uvertyr och flere musiknummer verka anslående och utförandet af hufvudrollerna genom fru Meissner, frkn Berentz och Falk, hrr Barclind, Ringvall, Ullman, Ralf och Strandberg väcker stort bifall. Första akten är väl långdragen men sedan blir mera »lif i spelet». Uppsättningen är i det hela berömlig.

Med afseende på f. d. hofkapellmästaren Rich. Hennebergs mångåriga verksamhet här hade man väntat sig fylld salong i Musikaliska akademien på hans konsert, helst som han äfven gjort sig känd som utmärkt pianist, ehuru han på flere år icke blifvit i tillfälle att visa denna sin egenskap. Emellertid var ej mycket mer än halfva lokalen besatt af åhörare, hvilka välförtjänta bifall efter hvarje nummer på programmet fick lända konsertgifvaren till tröst. Detta upptog först J. S. Bachs konsert i italiensk stil, samt därefter Händels Fuga Emoll med den bekanta Air con variazione. Vidare följde Beethovens Sonata appassionata, Schumanns »Faschingschwank», Ballade, Ass-dur, och Andante spinato ur E-dur-polonaisen af Chopin samt Liszts konsertstyck »Waldesrauschen» och Strauss-Tausigs valse-caprice »Man lebt nur einmal». Herr Henneberg besitter en utmärkt god och klar teknik samt mycken smak i uppfattningen, hvilket särskildt intygades af Beethoven-sonaten. Den af instrumenten begagnade var den af oss färut omnämnda flygeln med bågklaviatur från G. Pettersson & C:s pianomagasin, det första som af detta slag spelats på någon konsert här. Tonen skiljer sig ej från andra flyglars i nämnvärd grad; emellertid förekom diskanten å detta litet tunn och skarp emellanåt.

Att hofsångaren Forsell, publikens afgud, särskildt den femininas, skulle ha öfverfullt med åhörare på sin afskedskonsert var nu gifvet. Biljetterna till den lär ha slutsåldts på två timmar. Af större nummer innehöll hans program Wolframs Preislied ur »Tannhäuser», Germonts aria ur »La traviata», Cavatina (Figaros) ur Rossinis »Barberaren» samt Ballad ur »Gustaf Wasas saga» af Hallén och Schumanns »Grenadierna»; vidare sjöng han af Schubert: Der Neugierige, Gounod: Chanson de printemps, Lange Müller: Efteraar, Backer-Gröndahl: Til mit hjertes dronning, Järnefelt: Sunnuntaina, Sjögren: Dröm, Alfvén: Skogen soffer, A. Körling: En spelman, åtskilliga extranummer oberäknade. Sångaren var ej fullt disponerad, och fick därför uppskjuta konserten ett par dagar. Bifallsstormarne voro emellertid intensiva och hyllningarne med buketter, kransar, lyror, ymnighetshorn etc. knappt räkneliga. I hofkapellmästaren Armas Järnefelt hade hr Forsell den bästa ackompanjör.

De i förra numret omnämnda konserterna, för hvilka utrymme då sak-

nades till närmare redogörelse, voro följande, hvilka program nu också skola anföras.

Fru Sigrd Arnoldson-Fischofs första nummer på hennes första konsert d. 8 okt. var Webers stora aria, Agathas, i »Friskytten». Ehuru talangfullt sjungen fordrar dock denna aria en mera voluminös stämman och större dramatisk kraft och känsla, än som tillhör hennes naturel. Hennes följande nummer utgjordes af Bizets Pastorale, Gounods bekanta »Serenade» och till slut juvelaria ur Faust, som sjöngs brilliant, hvarjämte hennes program upptog Schuberts »Wohin?», Stenhammars »Irmenlin Rose» och Sjögrens »Ro, ro, ögonsten», mycket vackert och uttrycksfullt föredragen. Professor Georg Adler ackompanjerade henne väl och inledde, som deltagande solist, konserten med Bach-Tausigs »Tocatta och Fuga». Han spelade vidare »Impromptu» och »Berceuse» af Chopin, »Nachtstück» af Schumann, ett svårt »Scherzo» af d'Albert, Debussys »Jardins sous la pluie», som gör intryck af en aflöfvad trädgård i höstregn, samt Ungarische Rhapsodie N:o 11. Hos prof. Adler framträdde mera den korekte konservatorieläraren med högt utbildad teknik och äfven förmåga af fin touche, än en virtuos med varmare poetisk uppfattning. Så t. ex. utfördes Schumanns »Nachtstück» med ett stämningens störande forceradt tempo. Konsertgifvarinnans andra och sista konsert inleddes af prof. Adler med »Rhapsodie» af Brahms, hvarefter fru Arnoldson sjöng Mozarts Zerlina-aria, »Batti, batti, bel Mazetto», ur »Don Juan». Hennes öfriga nummer denna afton utgjordes af en sång »Mütterlein sprich» af Robert Fischhof, Schumanns »Nussbaum» och »Aufträge», »Elfen» af Hugo Wolf, »Prinsessen» af Grieg, »Warnung» af Mozart samt till sist aria ur »Traviata». Bland de af det lifliga bifallet framkallade extranumren på konserterna anslogo särskildt Dannströms polska »Der ä så underliga ställen» och visan »Fjorton år tror jag visst att jag var». Prof. Adlers solonummer på denna konsert voro vidare följande: Chopin: »Nocturne», »Etude», »Valse», Liszt: »Liebestraum» och »Chant polonais» samt Tschaiowsky: »Paraphrase de Concert» ur operan Eugen Onegin.

Vår svenska diva hyllades på dessa sina konserter icke blott med intensiva bifallsyttringar utan äfven med en mängd blombuketter. Äfven prof. Adler fick sin del af bifallet och bjöd på extranummer.

Harold Bauer framträdde här för tio år sedan såsom en redan tekniskt fulländad pianovirtuos, och sedan dess har hans konstnärlighet i sin helhet än mera fullkomnats. Han är också nu erkänd för en af nutidens förnämsta pianister. Publiken, som på andra konserten, denna gång, var rätt fåtalig ägnade honom ock det rikliga bifall

han förtjänade. Första konsertens program började med de sällan spelade 16 Valserna af Brahms (op. 39), små särdeles fängslande stycken, och upptog sedan Beethovens Sonate, op. 111, Chopins präktiga Polonaise, Ess moll, Barcarolle och svåra Scherzo, Ciss-moll, som framkallade intensivaste bifall. Schumanns ofta hörda Fantasiestücke, op. 12 (Des Abends—Aufschwung, etc.) avslutade denna konsert. 2:a konserten, d. 4 okt., spelade han Schumann: Fantasie, op. 47; Mozart: Sonate, F-dur; Chopin-Fantasie, op. 49; Cesar Franck-Bauer: Prelude, fuga och variationer; Debussy: »Jardins sous la pluie»; Alkan: Le Vent; Schubert: Impromptu, Ass dur; Saint-Saëns: Etude en forme de Valse. På den tredje konserten, »populär afskedskonsert» d. 7 okt., innehöll programmet: Beethoven: Sonata appassionata, Schumann: Papillons, Toccata; Chopin: Berceuse, Ballade, F-moll; Liszt: Etude, Diss-dur, Rhapsodi N:o 13.

Edouard Risler, den berömde, här välbekante pianomästaren, som nyss i de båda andra skandinaviska hufvudstäderna gifvit en Chopin- och en Schumann-afton, konserterade här d. 13 okt. med ett Chopin-program upptagande: 1. Fyra Ballader, G-moll op. 23, F-dur, op. 38, Ass-dur, op. 47, F-moll, op. 52; 2. Prelude, Ciss-moll; Mazurkor, A-moll, C-dur; Valse Ass-dur; Impromptu, Gess-dur, op. 51; Scherzo, E-dur, op. 54; 3. Fantasie, F-moll, op. 49. Att herr Rislers Chopin-spel i hög grad intresserade åhörarna intygade deras lifliga bifallsyttringar. Hans annonserade Schumann-afton inställdes, som det säges, därför att biljettförsäljningen blef alltför knapp.

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. teatern. Sedan den norska sångerskan fru Kaia Eide gästade här som Butterfly ett par gånger är det fråga om att i slutet af november hennes landsmaninna fröken Borghild Bryhn skall uppträda här som gäst, möjligen som Elisabeth i »Tannhäuser», Aida och Brynhilde i »Valkyrian». Fröken Bryhn är Wagnersångerska och har med framgång sjungit på Coventgarden-teatern i London Santuzza, Venus i »Tannhäuser» och Brynhilde. I mars detta år har hon, såsom vi nämnt, uppträdat som Carmen under gästspel på Nationalteatern i Kristiania. Hon har nyligen profsjungit på operan här för det ifrågavarande gästandet å densamma.

Operan arrangerar, i likhet med föregående år, under anförande af kapellmästaren Armas Järnefelt fem symfonikonserter, hvaraf en till förmån för hofkapellet pensionskassa. Abbonnemang på biljetter till fyra eller eventuellt

fem konserter, i senare fallet påskdagskonserten däri inbegripen, kan göras i Operans biljettkontor.

Musikaliska akademien höll d. 28 okt. månadssammankomst, hvarvid beslöts att till k. m:t aflåta skrifvelse om åtgärder till musikliffvets höjande. Vidare föredrogs reseberättelse från stipendiaten Uno Sundelin, beviljades ytterligare ett års förlängdt innehavande af Jenny Linds stipendium.

Slutligen anmäldes gåfva från fru Sigrid Arnoldsson, bestående af hennes fotografi i stort format, försedd med gifvarinnans namnteckning och infattad i ram, samt gåfva af musikalier från tonsättaren O. Morales.

Stipendier för svenska tonsättare. Ansökan om erhållande af stipendium under 1910 från det å Musikaliska akademien stat uppförda reservationsanslag — äfvensom ansökan om förlängning af sådant stipendium — ställes till k. m:t och inlämnas till Musikaliska akademien före december månads utgång. (Se annonsen sistasidan.)

Julia Culp ger den 19 nov. konsert i Musikaliska akademien med biträde af pianisten Erich I. Wolf.

Filharmoniskt aktiebolag. Till öfverståthållarämbetet har ingifvits stiftelseurkund för Nya filharmoniska sällskapets förlagsaktiebolag. Bolagets verksamhet skall ha till föremål att genom handhavande af Nya filharmoniska sällskapets i Stockholm ekonomiska förvaltning, hvilket sällskaps alla tillgångar och skulder öfvertas af bolaget, betrygga dess tillvaro, äfvensom att, allteftersom bolagets utveckling det medgifver, i allmänhet verka för den musikalska konstens i hufvudstaden höjande. Aktiekapitalet skall utgöra minst 20,000 och högst 60,000 kr., fördeladt i aktier å 50 kr. Bolagets stiftare äro kapten J. O. af Silén, grosshandlare Gustaf Carlberg, hrr T. Bielke, John Winge, Karl Ljungberg, Gust. Hultquist och Richard Andersson.

Emil Sjögren hedras. Styrelsen för Vilhelm Hansens musikförlags i Köpenhamn stipendiefond för danska, svenska och norska kompositörer har tilldelat kompositören Emil Sjögren årets hederspris.

Hofsångaren John Forsell lämnade Stockholm på väg till Amerika lördagsafton d. 23 okt. Före sin afresa hade hr Forsell till Musikhistoriska museet aflämnat den frikostiga gåfvan af 1,000 kronor.

Till Director musices vid Uppsala universitet har universitetskanslern utnämnt n. v. dirigenten för Göteborgs orkesterförening, tonsättaren och pianisten Wilhelm Stenhammar.

Sigrid Arnoldson, som efter sitt konserterande i Stockholm fortsatt detta med konserter i Gefle och Falun, skulle sedan begifva sig till Tyskland, där engagerad bl. a. i Leipzig och Dresden. Fru Arnoldson säger sig ha börjat instudera ett par Wagner-roller, nämligen Eva i »Mästersångarne» och Elsa i »Lohengrin» samt äfven titelrollen i »Madame Butterfly».

Gustave Thalberg, vår bekanta impressario och som äfven här och i landsorten hållit föredrag med ämnen från sina Amerika-resor, uppläste d. 26 okt. i Vetenskapsakademien lord Tennysons dikt »Enoch Arden», till hviken Rich. Strauss skrifvit melodramatisk musik. Denna utfördes på flygel under aftonen af pianisten fröken Aurora Molander. En del af den vackra dikten gick dock förlorad genom för starkt pianospel under uppläsningen. Rich. Strauss' musik var i allmänhet väl lämpad till texten och vacker.

Sång och musik vid läroverken. Musikaliska akademien har afgifvit förslag till plan för musikundervisningen vid de allmänna läroverken. Akademien anser att undervisningen i sång för lärjunge i gymnasiet andra, tredje och fjärde ring bör, sedan målbrottet är genomgånget, vara obligatorisk; dock att de lärjungar, som åtnjuta undervisning i instrumentalmusik böra kunna befrias från sången. Beträffande instrumentalmusikundervisningen anser akademien att den bör, äfven vid realskolor och högre allmänna läroverk, i likhet med hvad förhållandet är vid seminarierna, mera tillgodoses. Instrumentalmusikundervisningen bör företrädesvis vara elementarundervisning. Minimitiden för undervisningen bör vara fyra timmar i veckan.

Svensk operasångare i Köpenhamn. Operasångaren Karl Axel Holmqvist har gifvit en konsert i Köpenhamn, som får det vackraste loford af pressen. Politikens recensent skrifver att han har en stor och praktfull röst och att han med godt omdöme genomgick den skiftande repertoaren. Mycket var alldeles utmärkt och lofvade en ljus framtid åt sångaren, som särskildt tycktes ha sin styrka i oratoriet och balladen. Bifallet var mycket lifligt.

Fru Lyckseth-Schjerven gästade för närvarande på Nationalteatern i Kristiania.

Fru Agnes Jansson, vår utmärkta altsångerska, sedan ett par år bosatt i Melbourne, Australien, har under hösten gjort besök i hufvudstaden under ett par veckor. Hon har därvid tagit reda på svensk musik, som skulle kunna vara användbar för musikliffvet i hennes nya hemland. För Aug. Södermans har hon särskildt vi-

sat varmt intresse. Fru Jansson är, såsom musikbref från Melbourne förra året i denna tidning meddelat, sedan ett par år sånglärarinna vid konservatoriet i Melbourne.

Konsertföreningens orkes-terkonserter börja den 23 november och uppta uteslutande kompositioner af Beethoven, nämligen Egmontuvertyr, pianokonsert nr 4 i G-dur (solist Vilh. Stenhammar), den s. k. Grosse Fuge för stråkorkester samt symfoni nr 5 i C-moll.

Såsom solister för de öfriga konserterna har föreningens styrelse lyckats träffa aftal med fru Caroline Östberg, Lady Hallé och pianisten W. Sapellnikoff

Nytt kvartettsångsällskap i Stockholm. För att tillvarata och samföra de goda röstmateriel, som finnas i och alljämt tillföras hufvudstaden från våra universitet, har ett antal akademiska sångare slutit sig samman och bildat en kör, benämnd Sångsällskapet Stockholms Arion.

Med sig hafva dessa sångare förenat ett fåtal öfriga framstående sångförmågor ur tjänstemannakretsen.

På ett konstituerande sammanträde valdes till dirigent och ordförande post-expeditören Gösta Boheman, till v. ordförande v. läroverksadjunkten Bernhard Mankell, till sekreterare jur. utr. kandidaten A. M. Lindgren, till kassör apotekaren V. Bruce, till klubbmästare teckningsläraren N. Ekvall samt till medlem af styrelsen advokatfiskalen E. F. Bergendahl.

Arion består nu af att trettiofem sångare, hvilken numerär så småningom kan ökas till omkring fyrtiofem.

Malmö. Malmö teaters hundraårsjubileum firades d. 24 oktober. Kl. 5 gäfvos teaterns värdar, hotell- och restaurangaktiebolaget Björkman & Janzén, middag i Stadt Hamburgs nyinredda matsalar för ett 40-tal särskildt inbjudna, bland hvilka märktes stadsfullmäktiges ordförande, lektor Lindahl, landssekreterare Hallberg, bormästaren Skytte, direktör Albert Ranft m. fl. Kl. half 8 vidtog festföreställningen. Teatern var till sista plats fylld af en högtidsklädd publik. Efter utförande af en af kapellmästare Maull för tillfället komponerad festmarsch framträdde Ranftska oprettsällskapets regissör fru S. Christiernsson, och föredrog en af redaktör A. Fjellner författad prolog, som mottogs med lifligt bifall. Föreställningen tog därpå sin början med uppförande af den på Oscarsteatern i Stockholm förra året upptagna operetten »Musette». med musik af H. Hirschmann. Hufvudrollernas innehavare hyllades med blommor. Efter sista aktens slut framhöll lektor Lindahl med några ord sekeldagens betydelse och uttalade den förhoppningen att hvad som på denna scen komme

att framföras städse måtte äga ett konstnärligt och värdigt innehåll.

Det nordiska nodelstikeri i Köpenhamn, som från början af detta år öfvertagits af hr Josef Ångström enligt meddelat cirkulär, har en annons införd å sista sidan i detta nummer, hvartill vi hänvisa. I cirkuläret tillkännagifves förstklassiskt utförande af noter såväl i stick som litografi och autografi till bruk för sångföreningar, orkestrar, skolor etc. likasom för all annan slags musik.

Från andra land.

Paris. Den 3 nov. skulle Wagners »Rhenguldet» för första gången uppföras på Stora operan i Paris. Erda skulle sjungas af Charbonell, Wotan af Delmas, Loge af van Dyck, Mime af Fabert, Journet kommer att göra Fafner och Duolos Alberich. Sedan »Rhenguldet» ändtligen blifvit införlifvadt med operans repertoar kommer hela den Wagnerska »Ringens» att på våren för första gången ges i Paris.

Leipzig. På Stadtteatern har fru Marie Rappold, medlem af Metropolitan-operan i Newyork, gästas som Leonora i »Trubaduren» och vunnit stort bifall för sin glänsande koloratur och klangfulla röst.

Emma Calvé, den utmärkte operasångerskan i Paris, som äfven med så stor framgång gästas på operascener i London och Newyork, började i november en konsertturné, som hon ämnade från Paris utsträcka till London, Berlin, Hamburg, Köpenhamn, Wien, Budapest, Bukarest, Milano, Rom, Nizza och Monte Carlo. Den bekante konsertagenten hofrådet Albert Gutmann i Paris är impresario för turnén.

Nya italienska operor komma snart att hålla sitt intåg på alla större scener. Puccini arbetar på guldgrävaroperan »Flickan från vilda västern» och Mascagni på »Kungadottern Isabelle». Leoncavallo håller på med tre operor samtidigt, »Das Rothemd», »Maja» och »Marlboroughs visa». Giordano komponerar operan »Nilfesten» med libretto af Sardou, och Wolff-Ferrari har fullbordat två operor, »Sussans hemlighet», hvars premiär i denna månad äger rum i München under Mottls ledning och »Madonnans smycke», som i mars skall uppföras i Berlin.

Caruso har fått igen sin röst. Det skrefs för ej så länge sedan i utländska tidningar att den berömde tenoren Caruso, tenonernas tenor, skulle förlorat sin röst. Han har emellertid genomgått en lycklig operation, som

än mera utvecklat hans härliga stämma. Under sommaren lät Caruso höra sig på kursalen i Ostende, där han var engagerad för det enorma priset af 15,000 francs pr afton. Sedan har han med vanlig framgång gästas tyska scener.

Han har i dagarne undertecknat ett kontrakt med direktören för Metropolitanoperan i Newyork, och de villkor han betingat sig sägas vara rentaf fantastiska.

Hvarjehanda.

Rossini och Napoleon III. Den franske kejsaren bjöd en afton Rossini, då denne bevisade en operaföreställning, att taga plats bredvid honom i hoflogen. Rossini ville urskulda sig med att han ej var klädd i frack, men kejsaren afbröt honom med de orden: »Sätt er bara, min kära mästare! Sådana småsaker bryr man sig ej om oss suveräner emellan.»

Gåfva och gengåfva. Då amiral Nelson en gång besökte Wien gjorde han ett besök hos Haydn för att lära känna honom närmare. När han tog afsked bad han att såsom ett minne af honom få en begagnad penna, som han använt för någon af sina kompositioner. Haydn räckte honom en sådan. Nelson tog då upp ur fickan sitt ur och gaf det åt tonkonstnären med de orden: »Tag nu också här ett minne af mig.»

Olika skäl. Reichardt berättar om Christian Bach, den så kallade Londoner-Bach, som lefde något lättsinnigt, följande. Då en af hans vänner förebrädde honom detta äfvensom hans slarf som komponist och förehöll honom hans bror Filip Emanuel som efterföljansvärdt exempel, svarade Christian: »Nå! min bror lefver för att komponera, jag komponerar för att lefva».

Å Expeditionen och i musikhandeln finnes att tillgå

Schumann-Album

med porträtt af

Robert Schumann.

Pris kr. 1: 25.

Pianostycken: *Intråde i skogen* — *Jägaren på lur* — *Fughetta* — *Småstycke* — *Fantasi-Dans* samt sång: *Folkvisa* med svensk och tysk text.

Stipendier för Svenska tonsättare.

Ansökning om erhållande af stipendium från det å Kungl. Musikaliska Akademiens stat uppförda reservationsanslag äfvensom angående förlängning af sådant stipendium ställes till Kungl. Maj:t och inlämnas till Akademien före nästinstundande december månads utgång.

Stipendium utgår med minst 1,000 och högst 2,000 kronor om året.

Vill sökanden arwanda stipendiet till utrikes studieresa, bör ansökningen innehålla uppgift å ändamålet med resan, den tid sökanden anser därtill nödig och de orter han under samma resa ämnar besöka.

Ansökningen skall vara åtföljd af:

1:o prästbetyg;

2:o utaf sökanden själfständigt utförda tonsättningar.

I öfrigt hänvisas till Kungl. brefven den 2 februari 1894 och den 11 juni 1909, hvilka finnas tillgängliga hos akademiens sekreterare.

Stockholm den 28 oktober 1909.

Å Kungl. Musikaliska Akademiens vägnar:

KARL SILVERSTOLPE.

Karl Valentin.

(G. 30535).

Tonminnen.

Melodiska Pianostycken.

Jubelpolonäs, Canzonetta, Gamla tider, Valse mignonne, God natt! af Frans J. Huss. Pris 1 kr.

Säljes och rekvireras hos Svensk Musiktidnings Expedition, Kammakaregatan 6.

Svensk Musiktidning.

Nordiskt Musikblad. — 29:de årg., — för hvarje musikaliskt hem — utgifves 1909 efter samma plan som förut, innehållande **populär läsning i Musikaliska ämnen, porträtter med biografier etc.** Tidningen utkommer två gånger i månaden (utom juli—aug.). Pris 5 kronor pr år, lösnummer 25 öre. Prenumeration sker här å **Expeditionen, Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården, i bok- och musikhandeln, å posten och tidningskontor. I landsorten bäst å posten.**

OBS! Biografier och porträtt i N:o 1: Oskar Lejdström — Paul Juon — Carl Lundmark; i N:o 2: Engelbert Humperdinck — Signe Rappe (som Elsa i »Lohengrin»); — Bror Pettersson-Persfelt; i N:o 3: Felix Mendelssohn-Bartholdy — Hjalmar Arlberg — Ernst von Dohnányi; — i N:r 4: Eugène Ysaye — Wilh. Herold; i N:r 5: Ed. Risler — Carl Lejdström — Wilh. Stenhammar; — i N:r 5: Irma Tervani — Clary Morales; — i N:r 7: Fredrik Pacius — Sergei Kussewitzky — Umberto Giordano; — i N:r 8: John Forsell; — i N:r 9: Ellison van Hoose — Fr. Aug. Dahlgren — Andreas Randel; — i N:r 10: Erica Wedekind; — i N:r 11: Josef Haydn; — i N:r 12: John Jacobsson — Ivar Hedenblad — Oscar Byström; — i N:r 13: Sigrid Arnoldson — Ludwig Wüllner — Fritz Kreisler.

Nordisk Nodestik- og Trykkeri. (Josef Ångström.)
Köpenhamn: Vingaardstræde 25.

Utför allt slags NOTTRYK i stik, autografi, litografi etc.
Specialitet: Sångböcker.
Manuskript sändas under föranstående Adress. • Kostnadsförslag Gratis!

OBS! Vacker nyutkommen musik!

MENDELSSOHN-ALBUM

för piano, innehållande:

Klavierstück, Scherzo, Gondellied med Felix Mendelssohn-Bartholdys porträtt. Pr. Kr. 1: 25.

I musikhandeln och på Svensk Musiktidnings Expedition.

SPELMÄN,

10 st. spelmanslåtar. upptecknade efter Lapp-Nils och andra norrländska böndspelemän, erhållas franco mot insändande af 1 kr. från

Alb. Holmbäck, ÖSTERSUND.

Nyss utkommet

Något om

De rytmiska koralerna

af

D. RUDIN

V. D. M., exam. organist och musiklärare.

Pris Kr. 1,25.

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen. Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m. Tel. Brunkeberg 14 97. Kammakaregatan 6, 1 tr. öfv. gården.

Frans J. Huss.

J.G. Malmsjö
PIANINON FLYGLAR
Göteborg.

PIANOMAGASIN.

Svenska Pianinos: Största lager från J. G. Malmsjö, Kungl. Hofleverantör, S. Andersson, Bergqvist & Nilsson, I. P. Löffberg & C:o, Stavenow & C:o m. fl.

Utländska Pianinos: från G. Schwechten, Steinweg Nachf. och Uebel & Lechleiter.

Flyglar: från J. G. Malmsjö, Steinweg Nachf. m. fl. — **Orglar:** från Mason & Hamlin's världsberömda firma. Begagnade instrument tagas i utbyte.

Gust. Petterson & C:o,
13 Malmiskilnadsgatan 13, Stockholm.

- Innehåll -

Julia Culp (med porträtt). — Richard Henneberg (med porträtt). — Brefkort från Rom af Anteros. — Musikpressen. — Konserthörensens Hamburg-konsert Det tyska programmet. — Christian Sinding och hans onkel. — Ett och annat ur Offenbachs lif. (forts. o. slut.) — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten. — Från andra land. — Hvarjehanda. — Annonser.